

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33220
Nom	Metodologia de l'ensenyament de l'activitat física i l'esport
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1312 - Grau CC.Act.Fís.Esp.	Facultat de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport	3	Primer quadrimestre
1331 - Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport (Ont)	Facultat de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport	3	Altres casos

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1312 - Grau CC.Act.Fís.Esp.	16 - Metodologia de l'ensenyament de l'activitat física i l'esport	Obligatòria
1331 - Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport (Ont)	16 - Metodologia de l'ensenyament de l'activitat física i l'esport	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
PRIEGO QUESADA, JOSE IGNACIO	122 - Educació Física i Esportiva

RESUM

L'assignatura *Metodologia de l'ensenyament de l'activitat física i l'esport* ofereix un conjunt d'orientacions per a l'acció docent. En l'assignatura es tracten els aspectes que cal tenir en compte a l'hora d'impartir una sessió d'activitat físicoesportiva, com són: l'organització i estructura de la sessió, les estratègies i estils d'ensenyament més adients al context i els propòsits establerts, i les qüestions ètiques i ideològiques relacionades amb l'ensenyament de les activitats físicoesportives.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Prèviament a aquesta assignatura els estudiants han cursat dues assignatures fonamentals bàsiques com són "El joc educatiu i la iniciació esportiva" i "Educació del moviment". Després de la realització d'aquesta assignatura, en 3r els estudiants també tenen l'assignatura obligatòria de "Planificació i avaluació de les activitats físiques i esportives".

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)**1312 - Grau CC.Act.Fís.Esp.**

- Aplicar els drets fonamentals i d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, els principis d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, de solidaritat i de protecció mediambiental, i els valors propis d'una cultura de la pau i de valors democràtics
- Aplicar les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) a l'àmbit de les ciències de l'activitat física i l'esport
- Desenvolupar hàbits d'excel·lència i qualitat per a l'exercici professional
- Conèixer i comprendre els aspectes conceptuals i les bases metodològiques del procés d'ensenyament-aprenentatge de l'activitat física i l'esport
- Desenvolupar la pràctica del procés d'ensenyament-aprenentatge de l'activitat física i l'esport, Parant esment en els objectius plantejats, el context en què es desenvolupa, la disponibilitat de recursos i les característiques dels seus participants, sabent controlar el risc i la seguretat
- Analitzar els diferents elements metodològics que s'han de tenir en compte en el procés d'ensenyament-aprenentatge de les activitats fisicoesportives
- Saber seleccionar i utilitzar el material i l'equipament fisicoesportiu adequat per a l'ensenyament de cada tipus d'activitat i població, atenent criteris metodològics
- Desenvolupar capacitats per actuar dins dels principis ètics necessaris per al correcte exercici professional relacionat amb l'ensenyament de l'activitat física i l'esport
- Desenvolupar habilitats sociopersonals relacionades amb l'autonomia, l'actitud reflexiva i el treball en equip dels estudiants
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) en el desenvolupament de l'assignatura

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Els resultats de l'aprenentatge seran els següents:

- Saber analitzar la dificultat perceptiva, de decisió i motriu de les tasques motrius amb l'objectiu de millorar el procés d'aprenentatge-ensenyament de l'activitat física i esportiva.
- Saber com actuar sobre aspectes estructurals i organitzatius en la realització de sessions d'activitat física i esport.
- Saber com organitzar i estructurar els continguts de la sessió a partir de les diferents estratègies en la pràctica.
- Conèixer les característiques dels diferents estils d'ensenyament així com saber aplicar-los en les sessions d'activitat física i esport.
- Conèixer els tipus de retroalimentació així com les seues característiques que es poden aplicar durant el procés d'ensenyament de l'activitat física i l'esport.
- Tenir un pensament més crític i de reflexió sobre els aspectes ètics que intervenen durant el procés d'ensenyament de l'activitat física i l'esport.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Aproximació conceptual a la metodologia de l'ensenyament

Què és la metodologia de l'ensenyament? Mètode deductiu i inductiu. Estratègia metodològica. Tècnica d'ensenyament. Estratègia en la pràctica. Estil d'ensenyament.

2. Anàlisi didàctic de les tasques motrius

Definició de tasca motriu. Tasques motrius i coneixement pràctic. Model d'execució motriu. Els mecanismes de percepció, decisió i execució i la complexitat de les tasques motrius

3. Aspectes estructurals i organitzatius d'una sessió

- 3.a. Estructura i gestió del temps: parts d'una sessió, gestió del temps i rutines de les sessions.
- 3.b. Aspectes organitzatius i de control relacionats amb: els participants, els recursos materials i els medis audiovisuals, i l'espai.
- 3.c. Control del risc i la seguretat en les tasques motrius.

4. Estratègies en la pràctica

- 4.a. Analítiques: pura, seqüencial, progressiva, progressiva inversa i progressiva pura.
- 4.b. Globals: pura, polaritzant l'atenció i amb modificació de la situació real.
- 4.c. Mixtes: diverses combinacions entre globals i analítiques.

5. Estils d'ensenyament basats en les tècniques de:

- 5.a. La instrucció directa de l'ensenyant: comanament directe, assignació de tasques, ensenyament recíproc, autoavaluació i inclusió.
- 5.b. La indagació de l'aprenent: descobriment guiat i resolució de problemes.
- 5.c. El disseny de l'aprenent: programa individualitzat, estil per a aprenents iniciats i autoensenyament.

6. La retroalimentació durant el procés d'ensenyament.

Definició. Tipus. Com i quan realitzar-la. Experiència i retroalimentació.

7. Aspectes ètics relacionats amb el procés d'ensenyament de l'activitat física i l'esport.

Gènere i esport. Poblacions amb necessitats especials.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura al voltant de dues sessions teòriques d'hora i mitja de durada i una sessió pràctica d'una hora a la setmana. En les sessions teòriques, el professor utilitzarà com a estratègia d'ensenyament la *llició magistral*, ja que és una manera d'oferir directament els continguts teòrics de l'assignatura que requereix poca inversió de temps d'ensenyament en comparació d'altres tècniques. No obstant això, aquesta tècnica no comprèn el desenvolupament d'una sèrie d'habilitats de procediment i actituds del treball universitari recollides en les competències esmentades en aquesta guia. Per aquesta raó, la llició magistral tindrà un caràcter obert a la participació de l'alumnat i es combinarà amb activitats realitzades per l'alumnat durant el temps de classe.

D'altra banda, a les sessions pràctiques els estudiants aplicaran els coneixements teòrics a les exigències d'activitats i dels propòsits que assenyalen el professor. Unes activitats seran *dirigides pel professor*, mentre altres es plantejaran mitjançant el *treball en grups reduïts*. Les sessions pràctiques es conformen com un punt de trobada entre els estudiants i el professor, i requereixen un compromís i un *treball autònom continuat*, més enllà del context de l'aula, per al seguiment de les sessions pràctiques.

A més d'aquestes estratègies, directament lligades al desenvolupament presencial de les classes de l'assignatura, també se'n fan servir unes altres, com el *treball autònom en grup*, la *lectura obligatòria* del llibre assenyalat en la bibliografia de referència, la *participació en el weblog* de l'assignatura, l'*estudi individual* per a assolir els continguts de l'assignatura, les *tutories* per a orientar de manera particular l'aprenentatge dels estudiants.

A banda d'aquestes estratègies metodològiques, el professor facilitarà material bibliogràfic de cada tema que penjarà en l'*Aula Virtual* de l'assignatura.

AVALUACIÓ

En les convocatòries ordinàries, la qualificació final de la matèria s'obtindrà a partir d'una de les possibilitats següents (segons trie l'estudiant):

a) Una avaluació sumativa, que constarà de tres parts:

- 60% participació en les activitats i desenvolupament de les classes, tant teòriques com a pràctiques;
- 10% seguiment no presencial dels classes mitjançant la participació en el blog de l'assignatura;
- 30% examen final dels continguts de la matèria (20%) i del llibre de lectura obligatori i estils d'ensenyament (10%).

b) Una avaluació final:

- 50% Examen dels continguts de la matèria.
- 30% Examen del llibre de lectura i estils d'ensenyament.
- 20% Examen del contingut pràctic.

En les convocatòries extraordinàries només es podrà realitzar l'opció b).

L'alumnat que no assistisca a més del 50% de les sessions pràctiques i/o que no haja dut a terme el desenvolupament d'una sessió pràctica no podrà realitzar avaluació contínua i haurà de ser avaluat per avaluació final.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Mosston, M. y Asworth, S. (1993). La enseñanza de la educación física. La reforma de los estilos de enseñanza. Barcelona: Hispano Europea.
- Pieron, M. (1988). Didáctica de las actividades físicas y deportivas, Madrid: Gymnos.
- Sánchez Bañuelos, F. (1992). Bases para una didáctica de la educación física y el deporte (2ª ed.), Madrid: Gymnos.
- Siedentop, D. (1998). Aprender a enseñar Educación Física, Barcelona: Inde.
- Blazquez, D. (2016). Métodos de enseñanza en educación física. Enfoques innovadores para la enseñanza de competencias. INDE.
- Pérez-Pueyo, Á., Hortigüela-Alcalá, D. & Fernández-Río, J. (2021). Modelos pedagógicos en Educación Física: Qué, cómo, por qué y para qué . Universidad de León.
- Navarro-Ardoy, D., Collado Martínez, J. Á., & Pellicer Royo, I. (2020). Modelos pedagógicos en Educación Física.
- Lleixà, T., Granda, J., & Carrasco, L. (2019). Didáctica de la educación física en educación secundaria obligatoria. Síntesis.

Complementàries

- Arnold, P. J. (1991). Educación física, movimiento y curriculum, Madrid: Morata-MEC.
- Bores, N. J. (coord.) (2005). La lección de Educación Física en el tratamiento pedagógico de lo corporal, Barcelona: Inde.
- Florence, J.; Brunelle, J. y Carlier, G. (2000). Enseñar Educación Física en Secundaria. Motivación, organización y control, Barcelona: Inde.
- Contreras, O. (1998). Didáctica de la Educación Física. Un enfoque constructivista, Barcelona: Inde.
- Florence, J. (1991). Tareas significativas en Educación Física escolar, Barcelona: Inde.
- Famose, J.P. (1992). Aprendizaje motor y dificultad de la tarea. Barcelona: Paidotribo.
- Fraile, A. (coord.) (2004). Didáctica de la Educación Física. Una perspectiva crítica y transversal, Madrid: Biblioteca Nueva.

- Kirk, D. (1990). Educación física y currículum, Valencia: Servei de Publicacions Universitat de València.
- Martínez, L. y Gómez, R. (coords.) (2009) La Educación Física y el deporte en la edad escolar. El giro reflexivo en la enseñanza, Madrid: Miñó y Dávila.
- Romero, C., López, C. J., Ramírez, V., Pérez, A. J., & Tejada, V. (2008). La Educación Física y la organización de la clase: Aprendiendo a enseñar. Consideraciones Previas. Publicaciones, 38, 163182.

Ruiz Heredia, C. M., Lara Sánchez, A. J., López Gallego, F. J., Cachón Zagalaz, J., & Valdivia Moral, P. (2019). Análisis del tiempo de clase en EF y propuestas para su optimización. Retos, 35, 126129.

Seners, P. (2001). La lección de Educación Física, Barcelona: Inde.

- Sicilia, A. y Fernández Balboa, J. M. (coord.) (2005). La otra cara de la enseñanza: lecturas de pedagogía crítica, Barcelona: Inde.
- Sicilia, A. y Delgado, M.A. (2002). Educación Física y estilos de enseñanza, Barcelona: Inde.
- Tinning, R. (1992). Educación física: la escuela y sus profesores, Valencia: Servei de Publicacions Universitat de València.
- Vázquez, B. (coord.) (2001). Bases educativas de la actividad Física y el deporte, Madrid: Síntesis.
- Villamón, M. (dir.) (1999). Formación de los maestros especialistas en Educación Física. Valencia: Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.
- Hernández-Beltrán, V., Gámez-Calvo, L., & Gamonales, J. M. (2021). Evolución de las sesiones de Educación Física. EmásF, Revista Digital de Educación Física, 73, 99112.
- Latorre, P., & Pérez, M. (2012). Gestión de la seguridad en las actividades físico-deportivas escolares. EmásF: Revista Digital de Educación Física, 3(18), 4257.